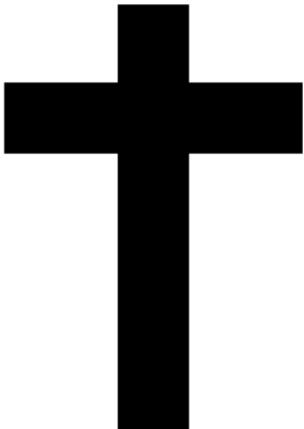

Jona

The Book of Jonah in the Apma language of Vanuatu

Jona

The Book of Jonah in the Apma language of Vanuatu Jona long lanwis Apma

copyright © 2019 Pioneer Bible Translators

Language: Apma

Translation by: Dick Bule & Morrie Tabi

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2024-04-27

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Jul 2024 from source files dated 7 May 2024
8b96cfbd-8c1c-57d4-b9f9-8f7d453200a6

Contents

Jona	1
----------------	---

Jona

Jona Te Rop Selal Dini Dalen SUBU

¹ Tei vabwaleh ba SUBU te doptop mini Jona niah tei nutsun Amitai nuhu, ² “Ko van li vini kawu ah Niniva bi ko bep seresere dalek mini nii, igo nam gita ba noo lelian mwegapkapmwa tokol.” ³ Tehu ba Jona mo rop selal dini saalean non SUBU, bi mwiegam ban Tases. Tesip Jopa ba butdihi aga ah batyan Tases, bi mwe gele halan lin nuhu nemarop selal dini SUBU. Bi ram rop ban Tases.

⁴ Rat temlu nae, ba SUBU mwasro bwera leng, bi teh mwiegapkawu niah teleli ba aga tewwelwel naa neewoowoo. ⁵ Goah rat um li aga nong ratemtatsi bos bi ram dangro bwabwalehlak mini noo takaa nii nuhu rama beetsi nii. Ram gabarani leut ah tedi li aga le teh, nuhu nema leli ba aga nemamdeptepe. Jona tesip mwasi bwalken aga bi mamtsuu ah temtsuu. Tebam muililngi apma nga ah tekap.

⁶ Atsi ah teli aga mwisip ben Jona bi bamta. Bep mini nuhu “Ko mamtsuu gavak? Ko dumre bi nedangro mini nom takaā. Ko mwatkoh ba mwan orongtani kik bi baamwesa kidi.”

⁷ Goah rat um li aga rabep nuhu “Tabonhi dopmi dais, bi atsi ah mwan neiah lin ba ni nae niah bibi butsun too tekapmwa ahee.” Rat gam bonhi dais nong ba mwaiah li Jona. ⁸ Ram uhleli ini nuhu “Ko vep mini gema nuhu itan ah mweleli too tekapmwa ahee vali kidi. Kom um le apmah? Bi kotepma ibeh? Kotepma li vini apmah, bi kom sokmasen atsi apma nii?”

⁹ Jona bep nuhu “Nana Hibru, bi nam dangro nokon SUBU, Takaa nan ut le bini niah teleli teh bi ut li tan.”

¹⁰ Rat vaviruu salsal i apma ah Jona tevep. Bi ram uhleli ini nuhu “Kot leli apmah?” Rat teilihingi nuhu Jona terop selal dini non SUBU igo te vep mwasi mini nii. ¹¹ Naanong ba teh temu gapkawu ngate. Bi ram uhleli ini nuhu “Kama leli apma naanong mini kik ba teh nematpo roonga?”

¹² Jona bep nuhu “Karu bonhi nana vale teh, ba teh mwan gabis bamul. Nam mwaililngi nuhu bwera leng ahee niah mwahi gimi ba bibi butsun ah nana.”

¹³ Goah rat um li aga ram lel dopmi nuhu rama vilis i aga mwesak ut, ba teh mumu gapkawu ngate. ¹⁴ Ram dangro mini SUBU, rabep nuhu “SUBU, kon ba lel tean ba gema kammatmate uu mwasan non atsi ahee. Kon ba lel tean ba kam selkakte metenan atsi woswosan ahee, uugo apma ah kom mwalngi ba mwan dapmak nae.” ¹⁵ Ram selkani Jona, bi ra bonhi mwisip le teh. Entorah te was le teh bi teh mwatpo roonga bamul tekeni sileng. ¹⁶ Entorah rat gita tedapmak ba ratemtak bahngi SUBU, bi ram leli noo sekakan mini SUBU. Bi rabwatle ini mini nuhu raniei non atsi nii.

¹⁷ SUBU mwasro bwera ik, bi modolmi Jona. Jona tetpo le tsinen bwera ik nong tei ren katsil bi bung katsil.

2

Jona Te Dangro Mini Takaa ¹ Entorah Jona tedi le tsinen ik nong bi mwe dangro mini SUBU ah non Takaa, ² bep nuhu, “SUBU, entorah nat rong mwiegapmwa bi nam deng vabem ba kot orongtani nana.

Nat teng vabem bwalken murun mete, nateura nom beebeetsikan,
bi kot walu nok tsineng.

³ Kot wonhi nana vale teh ah tavangan sosol,
bi lalang nan teh kapkawu lengleng te rori nana.

⁴ Natgam binhi nuhu kot wonhi nana naanong baiang dini lemtam,
ba nan git mwetak ngamwa vale nom val sangbak.

⁵ Sileng te rori nana,
bi tewelwel naa nama mat.

Teh tetpo daltsi nana bwera watnede
bi vilih nan teh rat vihvi butsuk.

⁶ Nat muu bi nam sip bwalken teh,
bi teh morori baavaata nana mulngan tebulong.

Ba SUBU nok Taka,
kot lep dumre bamul i nok mwasan dini murun mete.

⁷ Entorah nat van uu goah nama ruhbodi
ba nat vinhi bamla kik SUBU

bi nam dangro mini kik, bi nok tangroan te saket bis bem
le nom val sangbak.

⁸ Goah rabuh baata rada i noo takaa getket
ba ran basla nom mweegololoan niah mulngan tebulong niah batei
noo.

⁹ Ani nana, ba nan sasa bavatla i ham
bi nan neskani nok sekakan mini kik.

Apma ah nat watle ini ba nan lel rada naa ini.

Igo vaavaamwasan ba mwapma nante dini kik, SUBU.”

¹⁰ Bi SUBU mweleli bwera ik nong mwesak ut bi mwiliaut i Jona vale on.

3

Jona Te Van Niniva

¹ SUBU mo doptop mwetak mini Jona, bep nuhu, ² “Jona, ko dumre bi ko ban li bwera vini ah Niniva, bi kom ngari dalekte niah na mwaskani mini kik.” ³ Jona mudumre bi ban li vini ah Niniva tekeni goah SUBU tevep. Niniva nong ba tei bwera vini ah tei kawu tokol. Teli ren katsil uu goah atsi bat hural lelen. ⁴ Tei le vaawoonan ren ba Jona, mwengaa i dalen Taka. Bep nuhu, “Karu wuukak. Ren ngawul kavet mwiriak ba Taka mwahi ut Niniva.”

⁵ Tarut nii at Niniva rat rongo bi ra binhi mwetaknga nan dalen Taka, bi ram lingling maa i nii. Ram goro korokoro bwelakte te vaawoora li noo SUBU bi mwisip monok li haavak nii.

⁶ Dalen Taka niah Jona te ngaa ini Niniva, ba te dibwiri SUBU nan ut iginan, bi SUBU nong mudumre dini bwelakain, bi mo goro bwelan ah tekabis baiang bi mo goro korokoro bwelakte bi ban mwe sadok tavan le tanep. ⁷ Bi mwalngi saalean li bwera vini ah Niniva. Bep nuhu, “Nana SUBU. Nam mwalngi saalean ahee le hak, bi le han nok saalean nii, nuhu atsi sera li vini ahee, bi bilada lalngan bo nii, tam lingling maa. Tan ba ganleut tean bi tan ba minte silengan. ⁸ Kidi sera mini bilada lalngan bo nii, tam goro korokoro bwelakte bi tamapma ut bwaleh nedingduu nokon Taka bi nedeng nokon. Kidi sera ta buukak dini noda kapmwaan bi noda lelian tetkolsik niah tam leli. ⁹ Ko mwatkoh ba Taka mwan gita bi binhi lihi, bi le non tsinek bwarek ba mwan wuukak bi binhi maluni non bwera lelekakat bi mwan bamu ih bamte kidi nga.”

10 Entorah Takaa te kita goah tarut nii nong rat wuukak dini noo kapmwaan, bi bwaree modok nokon, bi tebam basuruni nii nga te dapmak goah te vep.

4

Jona Te Rong Mwegapmwa igo Takaa Tega Vinhi Gabarani At Niniva

1 Tehu ba rongnan nokon Jona tekapkpmwa tokol bi lelen tekakat rutrut. **2** Mwe dangro mini SUBU bep nuhu, “SUBU, tei apma naiah niah nat vep mini kik, entorah nat di ngamwa li vini nak. Bi tei naa ah te leli ba nat rop selal ban Tases. Nat teililngi nuhu kik, ba kobi Takaa nan tsinek bwarek bi mweegololoan, bi lelem teba kakat nga vilvil. Kik, kobi Takaa nan mweegololoan niah mulngan tebulong. Ko buh baata lelian tetkol uu goah teba gasmwani atsi nga. **3** Bi naanong SUBU, ba ko lep gabarani nok mwasan. Tekabis ngate uu goah nabat mat sasviri goah nam mwas.”

4 SUBU bep mini Jona nuhu, “Jona? Lelem mwegakat uu apma? Ko binhi nuhu tewoswos na apma ah kom leli?” **5** Jona mamlu bi ban dini ut Niniva, bi ban mwe sadok al li mwaun ahl lik. Mwe hani valin non silan bi mwe sadok alvan, bi boovani goah bat kita apma niah bat kap mini ut Niniva. **6** SUBU Takaa te leli ba kasrael te miu nuhu bat beetsi Jona le non rong mwegabmwaan. Bi rongnan nokon Jona tekabis tokol ini. **7** Tei tsuubung bwaleh matsuubung nan ba Takaa mwasro mwainwal bi mwe gat bamte butsun kasrael nong bi mwatkuu. **8** Entorah metakal te dowoo bi Takaa mwe leli leng lik mwi rii, ah te mwapmwapos, bi mwi sina Jona ah tewel naa nematmul. Te rong nuhu bat mat naanong bi bep nuhu, “Tekabis na goah nam bat mat sasviri goah nam mwas.”

9 Ba Takaa bep mini nuhu, “Jona! Uu apma ba lelem mwegakat uu kasrael i tetkuu ahee?”

Jona bwalu bep nuhu “Apwin, lelek mwegakat ah mwegakat. Tekabis nuhu nama mat nge.”

10 SUBU bep mini nuhu “Bwaren kasrael ahee modok nokom tekeni goah kot ruwu bi kom rarei bi kot leli ba miu. Tei te miu nge bung bwaleh bi mat bamul nge matsuubung nan. **11** Ko kita. Ut Niniva ba tarutan hal kawu lengleng tokol, tesasviri tevataa va tewudelu vabwaleh bi ngawul karu mwatpo lin* niah rat baililngi apma nga niah tekabis io tekapmwa. Bi bilaa buluk tesesmuumuu tedapmak. Kot ba git dihi gongaa ah nam binhi gawu i nii?”

---

* **4:11** Tevataa va tewudelu vabwaleh bi ngawul karu mwatpo lin 120,000